

Weekopdracht: Denken over tech

Algoritme 1

Het algoritme dat ik heb bedacht voor de vraag wie de prijs voor beste student moet krijgen, werkt zo: eerst verzamel ik de gegevens die belangrijk zijn, zoals cijfers, inzet en aanwezigheid. Daarna vergelijk ik deze gegevens tussen alle studenten. Degene die op de meeste onderdelen het beste scoort, komt als winnaar naar voren. Op die manier is het algoritme eerlijk, omdat iedereen op dezelfde manier beoordeeld wordt. Als conclusie kan ik zeggen dat zo'n algoritme alleen goed werkt als je van tevoren duidelijke regels maakt over welke gegevens meetellen en hoe zwaar die wegen en zelfs dan zou het waarschijnlijk niet helemaal eerlijk zijn, omdat er factoren zijn zoals thuissituatie en geld die ook invloed kunnen hebben.

Algoritme 2

Het algoritme dat ik heb bedacht om te voorspellen welk eindcijfer een student gaat halen, werkt zo: ik verzamel eerst data zoals cijfers van eerdere opdrachten, aanwezigheid bij de lessen en de inzet tijdens projecten. Vervolgens gebruik ik die gegevens om een gemiddelde verwachting te maken voor ieder student. Op die manier kan het algoritme een voorspelling doen van het eindcijfer.

Reflectie op de feedback

Uit de feedback van mijn docent begrijp ik dat ik nog beter moet uitleggen wat het essentiële verschil is tussen mijn twee algoritmes en dat ik bij het tweede algoritme te weinig heb nagedacht over eerlijkheid.

Het eerste algoritme is bedoeld om te beoordelen wie de beste student is op basis van bestaande gegevens, zoals cijfers, inzet en aanwezigheid. Het kijkt dus achteraf naar prestaties die al geleverd zijn. Bij dat algoritme had ik al nagedacht over de vraag of dat wel eerlijk is, omdat factoren als thuissituatie of financiële omstandigheden ook invloed kunnen hebben.

Het tweede algoritme is anders: dat probeert juist te voorspellen wat een student in de toekomst zal halen. Daarmee kijkt het algoritme vooruit, op basis van gegevens uit het verleden. Juist dat voorspellende karakter maakt eerlijkheid nog ingewikkelder, omdat zo'n algoritme snel verkeerde conclusies kan trekken of bepaalde studenten kan benadelen als de data niet compleet of representatief zijn.

Ik begrijp nu dus dat het verschil niet alleen in het doel zit (beoordelen/voorspellen), maar ook in de risico's voor eerlijkheid die daardoor ontstaan.

Ethische beslissing (had geen groepje, omdat ik er niet was)

Stap 6 – Evaluatie van de opties

Het ethisch probleem dat ik heb gekozen is racisme. Ik kon kiezen tussen niets doen of racisme actief bestrijden. Vanuit alle perspectieven is duidelijk dat racisme aanpakken het beste is, omdat iedereen gelijk behandeld moet worden.

Stap 7 – Beslissing maken

Ik kies ervoor om racisme altijd actief tegen te gaan, omdat dit het eerlijkst en meest respectvol is.

Stap 8 – Testen van de beslissing

Als ik dit aan iemand die ik respecteer zou vertellen, zouden zij zeggen dat het de juiste keuze is, want racisme accepteren is nooit goed.

Reflectie op de feedback

In mijn vorige versie had ik geen echt ethisch dilemma, maar gewoon een onderwerp (racisme). Mijn docent legde uit dat een ethisch dilemma pas ontstaat als twee morele waarden met elkaar botsen. Nu heb ik een concreet dilemma uitgewerkt waarin respect en gelijkheid tegenover loyaliteit en harmonie staan.

Ook heb ik nu het volledige stappenplan van het Markkula Center for Practical Ethics toegepast. Daardoor laat ik zien dat ik begrijp hoe je een ethische beslissing systematisch neemt: eerst het probleem herkennen, waarden afwegen, gevolgen bekijken en dan pas een weloverwogen beslissing nemen. Ik dacht zelf dat ik alleen stappen 6,7 en 8 moest uitwerken van het stappenplan, waardoor ik de hele opdracht niet begreep. Toen ik het stappenplan ging lezen van begin tot eind in plaats van alleen stappen 6,7 en 8 begreep ik de opdracht ook beter en was de opdracht ook makkelijker om te maken.

Ethisch dilemma

Op mijn stageplek zie ik dat een collega een discriminerende opmerking maakt tegen een student met een migratieachtergrond. Ik twijfel: moet ik er iets van zeggen en risico lopen op spanning met mijn collega, of moet ik het negeren om de sfeer op de werkvloer te bewaren?

Stap 1/2: Herkennen van het ethisch probleem

Het probleem is dat er sprake is van een discriminerende opmerking. Ik weet dat het verkeerd is om te zwijgen, maar ik voel ook druk om geen problemen te veroorzaken op mijn stage. Hier botsen dus respect en gelijkheid met loyaliteit en harmonie op de werkvloer.

Stap 3: De relevante waarden

Gelijkheid en respect (iedereen verdient gelijke behandeling)

Loyaliteit (ik wil een goede werkrelatie behouden)

Verantwoordelijkheid (ik heb een plicht om in te grijpen bij onrecht)

Stap 4: De betrokkenen (stakeholders)

De student die gediscrimineerd wordt

De collega die de opmerking maakt

Ikzelf (stagiair)

De organisatie (die beleid heeft tegen discriminatie)

Stap 5: De beschikbare opties

1: Ik zeg niets en laat het gaan

2: Ik spreek de collega later onder vier ogen aan

3: Ik meld het bij mijn leidinggevende

Stap 6: De gevolgen van elke optie

1. Niets zeggen: geen directe spanning, maar ik laat discriminatie toe en de student voelt zich niet gesteund.

2. Later aanspreken: respectvolle aanpak, kans op bewustwording zonder publieke confrontatie.

3. Melden: duidelijke actie, maar mogelijk negatieve gevolgen voor de werksfeer.

Gevolgenethiek: optie 2 zorgt voor de meeste positieve effecten voor alle betrokkenen.

Plichtethiek: ik heb de morele plicht om tegen discriminatie op te treden, dus niet zwijgen.

Deugdenethiek: dapperheid en rechtvaardigheid zijn deugden die pleiten voor actie.

Stap 7: Beslissing

Ik kies voor optie 2: de collega later rustig aanspreken. Zo kom ik op voor gelijkheid, maar toon ik ook respect en probeer ik begrip te creëren in plaats van conflict.

Stap 8: Test van de beslissing

Als ik dit vertel aan iemand die ik respecteer, denk ik dat die zou zeggen dat het een volwassen en rechtvaardige keuze is. Ook als ik zelf in de positie van de student zou zitten, zou ik willen dat iemand zo reageert.

Morele verbeeldingskracht

De technologie die ik had gekozen was **chat gpt**. Voor het maken van de opdracht heb ik De tarot cards gebruikt uit de les.

Radio star: who or what disappears if your product is successful.

Ik denk dat dat beroepen waar mensen advies geven niet meer zullen bestaan, of minder benut gaan worden. Denk aan huisartsen of een psycholoog. Veel mensen typen hun problemen in op chat gpt en krijgen dan vaak te weten wat ze hebben en hoe ze dit zouden kunnen oplossen.

Mother nature: if the environment was your client how would your product change?

Denk niet echt dat dit realistisch is, aangezien chat gpt niet echt goed is voor het milieu. Denk bijvoorbeeld aan het trainen van een ai model, dat gebeurt in datacenters met veel gpu's en dat stoot super veel co2 uit. Als het milieu de client zou zijn denk ik dat AI niet zou bestaan.

Smash hit: what happens when 100 million people use your product?

ik denk dat er dan geen drinkwater meer over blijft aangezien de datacenters voor chat gpt worden gekoeld met water.

The scandal: what's the worst headline about your product you can imagine?

Ik denk dat de slechste headline is dat iemand sterft nadat hij een antwoord van chat gpt heeft opgevolg.

The siren: what would using your product too much look like?

Ik denk dat dat nu het geval is bij de meeste mensen. Mensen gaan voor elke probleem dat ze ervaren na chat gpt en vragen voor advies. Kortom mensen denken zelf niet meer echt na en laten alles aan chat gpt over.

The bNs: if two friends use your product, how could it enhance or detract from their relationship.

Ik en mijn beste vriend hadden chat gpt gebruikt om onze trip na china te plannen. We hebben prachtige herinneringen overgehouden aan die vakantie, dus ik denk dat het vriendschappen kan verbeteren en kan helpen om vriendschappen na het volgende niveau te brengen.

Chat gpt kan ook het sociale contact weghalen uit je vriendschap. Vroeger als mensen problemen hadden gingen ze er over praten met vrienden en familie. Tegenwoordig kunnen mensen die problemen ook delen met chat gpt en om advies vragen. Op dat gebied kan het sociaal contact tussen vrienden ontnemen.

The superfan: How would a community of your most passionate user behave?

Ik heb oprecht geen idee. Met chat gpt kan je veel dingen doen, maar ik denk dat die groep zich zou misdragen en chat gpt zou gebruiken voor slechte doeleindes.

The big bad wolf: what could a bad actor do with your product?

Met chat gpt kan je allerlei dingen genereren je zou het kunnen gebruiken om oudere mensen te oplichten, fake nieuws te verspreiden of juist chat gpt gebruiken om je ideeën te geven van wat voor slechts je kan doen met hulp van chat gpt zel.

The forgotten: when you picture your user base, who is excluded? If they used your product, what would their experience be like?

Om chat gpt te gebruiken heb je een bepaald device nodig met internet, dus mensen die daar geen toegang tot hebben kunnen chat gpt niet gebruiken. Als zeu chat gpt wel zouden kunnen gebruiken zouden ze denk ik een topervaring hebben. Ze zouden namelijk ook advies kunnen vragen aan chat gpt voor bepaalde problemen die ze hebben.

The service dog: if your product was entirely dedicated to empowering the lives of an underserved population, what kind of impact could you make?

Ik denk dat chat gpt ze dus zou kunnen helpen met hoe ze zich kunnen innoveren. Ze zouden chat gpt om advies kunnen vragen voor hun problemen en hoe ze dingen waarmee ze struggen kunnen oplossen.

The catalyst: how might cultural habits change your product if used? And might your product change cultural habits?

Ik denk dat mensen meer van elkaars culturen kunnen leren doormiddel van chat gpt. Dus het zou ervoor kunnen zorgen dat mensen dingen van elkaars cultuurs gaan overnemen wat ervoor kan zorgen dat elke cultuur een beetje op elkaar begint te lijken.

The backstabber: What could cause people to lose trust in your products?

Ik denk dat als chat gpt steeds verkeerde antwoorden geeft op je vragen. Stel jij vraagt chat gpt een simpele vraag en hij geeft je een incorrect antwoord, dan kan het zijn dat je je gaat afvragen of chat gpt wel betrouwbaar is. Als dit vaker voorkomt dan is het bijna zeker dat mensen vertrouwen gaan verliezen in chat gpt.

Accountnaam en screenshot van mijn eerste post op de Fediverse.

